[illegible]
[illegible] forsit[an] [illegible]
[illegible]tur excedi[illegible] ut iuste [illegible]
possit. Unus p[er]sonatus [illegible]
in alia eccl[esi]a p[ro]uide [illegible] aliud bn[eficium]
[illegible] sufficiens optineri, p[ro]uide
[illegible] p[ro]uid[e]mus illud beneficiu[m] q[uo]d
optinuit o[mn]i[n]o dimitti vel in excessi[illegible]
[illegible] sit expressum q[uo]d al[ter]u[m] beneficia
[illegible] p[ro]uide p[ro]p[ter]ea tunc cu[m] pri
[illegible] posit[illegible] dimittere beneficium
optinentis du[m]modo illa cura[m] no[n]
immineat a[n]i[m]ar[um]. Si v[er]o concessum
fuit ut p[ro]uide illud valeat q[uo]d aliud
a beneficia[illegible] optinere [illegible]
[illegible] de [illegible] beneficia sine cura
[illegible] [illegible] quoq[ue] [illegible]
[illegible] no[n] subsistet
a beneficia que [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] seu resignacione [illegible]
[illegible] beneficia
q[uo]d illi tenebat [illegible] post [illegible]
[illegible] dimissa p[er] eos aliis assig
[illegible]

sit ip[s]is pe[n]itus [illegible]
Eundem quoq[ue] [illegible]
[illegible] dimittat
[illegible] alios qui forsan in [illegible]
[illegible] beneficia [illegible]
p[er] alios fuerint assecuti p[er] omnia [illegible]
[illegible] observandum. Item
cum p[er] dispensacio[nem] sup[er] pluralitate bn[e]
ficiorum concessam impetrari p[ro]ce[dat] q[uo]d
aliq[ui]s q[uo]d tu[m] [illegible] medicum beneficiu[m] su[b]
stituit in eadem. Illo aut[em] ap[osto]l[ic]e in
dultu ut quis duo beneficia cura[m]
a[n]i[m]ar[um] h[ab]encia si al[ter]i canonice conferu[n]
tur eo possit recipere ac si[mu]l licite re
tinere intelligi[tur] de duob[us] primis bn[e]
ficiis q[uo]d cu[m] cura post dictum indul
tum eu[m] contigit optinere. Eun
[illegible] no[n] obstante q[uo]d aliud bn[eficium]
[illegible] optinere poterat [illegible]
[illegible] de aliquo beneficio p[ro]uideri contigat
[illegible] ut primu[m] beneficiu[m] [illegible]
[illegible] no[n] intelli[gi]t[ur] dispensa
tum. [illegible] solu[m] [illegible]
[illegible] negat [illegible]

[illegible]

[illegible] delus [illegible] narratione quam ab ipso legato factam extitit ratam et gratam habentes eas auctoritate apostolica confirmamus. Decernentes executoribus vel aliis missis datum litteris in mandatis ut nobis provisionis negotio auctoritate nostra procedant iuxta ipsius legati continentiam litterarum cum est quod ipsa provisio post interpretationem a nobis auctoritate nostra censeatur effecta omnibus quibus postea mandavimus in eadem ecclesia provideri et sic canonicatur ecclesie ipsius duximus conferendos eisdem debere preferri debebit in prebenda postmodum inibi vacatura. Idem.

Si motu proprio aliqui aliquod beneficium optinenti conferamus aliud de illo non habita mentione non ob gratiam huius que ex nostra mera liberalitate processit invalidam volumus reputari secus si ad petitionem illius vel alterius pro eodem oblatam huius gratiam faciamus. Tunc enim quantumcumque modicum beneficium taceatur in casu primo veluti subreptitiam irritam volumus optineri. Cavetur quoque provisionis tunc solum gratia si censeatur cum hoc expresse cautum fuerit in eadem. Idem.

Si pluribus sit in aliqua ecclesia vacantibus dignitatibus vel prebendis non de certa vacatione mentio dignitatem vel prebendam si que illi alii de iure debita in ipsa vacat ecclesia cuicumque in generali conferamus gratiam huius si motu proprio fecimus ut tunc fiat interpretatio plenissima in eadem referri volumus ad dignitatem vel prebendam que inter illas censetur maioris esse valoris seu sint forsan equales ad eam quam is cui conferimus infra decendium post habitam de eis vacatione notitiam duxerit eligendam.

[illegible] nec infra id tempus debitum eligere negligente ad alium ex tunc electio libere devolvatur. Idem.

Cum in ecclesia tua que duodecim canonicorum et prebendarum tantum habet numerum consuetudinem esse proponas ut episcopus qui est pro tempore vocem habeat in capitulo tanquam canonicus licet canonicatus non existat et unam de dictis prebendis sic unus canonicus optineat in eadem. Cum eum cui auctoritate apostolica provideri mandatur de prebenda nulli alii de iure debita per ipsum in ipsa ecclesia vacatura prebendam que per mortem episcopi vacare contigit nec per dictam consuetudinem aut per prefatum mandatum non intelligitur derogari futurus episcopus prebenda careat et dictus canonicorum numerus ampliatur habere non posse sed expectare debere quousque vacet alia oportebit eundem. Idem.

Si tibi concesso a nobis ut fructus beneficiorum que ad certum tempus in tua vacabunt dyocesi percipere valeas pro solvendis debitis quibus est tua ecclesia honerata beneficium vacans postmodum annuatim certum habens annexum alicui similis beneficium optinenti de eo conferre contingat equum est ut quod diu fructus ipsius percipis primum non debeat reputari vacare. Idem.

Cui non de sacerdotali prebenda provideri mandatur si est nolenti sacerdotalis auctoritate mandati huius conferri nequibit sibi si in ecclesia in qua integre ac dimidie prebende habentur mandetur integra conferri prebenda quamquam ille pro quo scriptum extitit dimidia velit esse contentus eidem de ipsa non potest provideri.

Item cui iniungitur provideri alicui de prebenda certi valoris ut in prebendam minoris valoris et illo volente

[illegible] facultas. ¶ Et ob[illegible] si forte obiectum quod lex ista [illegible] nullos astringunt nisi postquam ad notitiam pervenerunt eorum. aut nisi per tempus inscia quod ignorari minime debuisset. quia in privilegiis et indulgentiis seu concessionibus specialibus factis existit in quibus sufficiat quod ad illorum quibus conceduntur notitiam perveniant ut per eam indulgetur aliquid quod exerceri non possit. sic sicut ius est expressum et quod eum tribuitur aliam potestas conferendi prebendam incertam procul dubio ei concedi aliquod speciale. ¶ Adicientes nihilominus quod cum sententia statim arcet et ignorantem quam si super prelatum aliquis absentem depositionis sententia proferatur. contractus quoque initi ignorante postea ut prelatus nulli in robur obtinent firmitatis et insuper dictis iuris irritum decernimus et inane quodque frater huius prebendam vel dignitatem contra nostrum contingeret mandatum attemptari collatio quod ideo episcopus post talem nostrum decretum sui illud ignoranciam ut si venio de prefata proitura persculus palium fecerat non valebat. ¶ Et per hoc ratio extitit replicatum quod licet de vel privilegiis et indulgentiis equitate suadente debeat intelligi quod [illegible]

[illegible] prebenda [illegible] tam tribuatur potestas [illegible] tunc esse videtur tribuentis intentio ut per hoc ei ad eam conferendi prebendam ipsa primum conferendi possibilitas donatur. si prius ille sibi non certificet quod eam velit per huius potentem conferre aut ei collationem indicat ipsius vel postquam ipsi notificavit talem potestatem sibi fore concessam vacantem decernat et irritum. Sed si factus de ipsa presumat quorum illi non amplior detur potestas quam ipse romanus pontifex habet in hac parte. sicut per eam quam optavit ipse romanus pontifex facultas conferendi beneficium vel prebendam nisi suam insinuet voluntatem aliam non aufertur. sic et per eam quam talis illi ab ipso concessa ei ad quam ipsius prebende spectat collatio priusquam insinuet illi, sed quod eam velit conferre vel etiam conferat si forte vacet potestas non tollitur conferendi nisi forsan quod ipsam non conferre non possit exprimatur in concessione huius potestatis. tunc enim licet talem concessionem fortassis ignoret sua tamen collatio si postmodum prebendam ipsam conferat nichil valet. cum satis sit si concedentis intentio ag[illegible]

[illegible] ad excepta potestas conferendi [illegible] ex quo [illegible] collationem episcopi non valere potestas. sic in privilegio [illegible] obiecteretur [illegible] ignorantiam [illegible] [illegible]

[illegible] quos late [illegible] al [illegible] ¶ Quod [illegible] [illegible]

¶ [illegible]

[illegible] uacare contingit [illegible]
conferret id p(er) prior(em) p(ro)uidendi: cu(m) er(go)
p(re)benda u(e)l dignitate ip(s)a n(on) p(ost)
acceptac(i)o(n)em ip(s)ius no(n) h(ab)ebat ali
q(ua)m potestatem. vn(de) cu(m) s(e)p(ar)at(i)m p(ro)po
situ(m) a fuit tibi an(te)q(uam) illam id
d(e) acceptaret p(re)fati ep(iscop)i auctoritate col
lata h(uius)mo(d)i collatio tal(is) [illegible]
p(re)textu e(st) si p(ro)p(ri)us illo(rum) ep(iscop)o p(re)cessa(?)
uiss(et): no(n) potuit uacari. Constitu
it in hac p(ar)te decretum ad p(re)
bendam seu dignitatem q(uam) p(ro)p(ri)us
d(e) acceptaret referri debebat ali
quid sup(er) incerto fuiss(et) editum nec
aliq(uo)d astruxiss(et). Sed extitit ex
aduerso responsum q(uod) cu(m) p(re)fatus p(ri)
or iam d(i)c(t)o(rum) d(e) p(re)bendam u(e)l dig
nitatem h(uius)mo(d)i cu(m) uacaret in h(uius)mo(d)i
acceptac(i)o(n)em conferre nequiret.
id tu d(e) p(re)bendam u(e)l dignitatem
talem licite poss(et): ille accepta
re q(ua)m p(re)fatus ep(iscop)us p(ro)uidit(?) p(ro)posi

[illegible]
optauit [illegible] ad optionem [illegible]
[illegible] illius in aliu(m) transfertur aliq(ui)s u(e)l
alienat ex ip(s)is, p(er) f(a)c(t)o manumissio
u(e)l alienac(i)o irritatur: cedit q(ui)a ille
legato si legatarius cum duxerit
eligendo. Est id p(ro) p(ar)te tua p(ro)positu(m)
extitit q(uod) id multimus uolunta
tib(us) tenet(ur) nec p(er)missa in legatis fu
turis q(uod) ad om(n)i(a) in certantib(us) h(ab)ent lo
cum q(uia) nec e(st) ad optando(rum) seu eligen
dum ex ill(is) sic extitis p(ot)est t(antu)mmodo
assignari: q(ua)nto magis in eccl(esi)a adeo q(uo)d
dum i(n) g(e)n(er)ali uidetur si q(ui)s manda
retur alicui de b(e)n(e)ficio q(uo)d duxerit ac
ceptando in aliq(ua) p(ro)uincia q(uo)d p(ri)mo
illo(rum) uacare contingeret, p(ro)uideri opor
tet ip(su)m in singulis b(e)n(e)ficiis post
mod(um) in ibi uacantib(us) p(er)rogatiua(?) n(on)
abs(que) p(re)iudicio forsitan ip(s)o(rum) collatoru(m) re
quiri: vn(de) cu(m) s(ecundu)m p(re)fatio p(ri)ora fuis
set inuentu(m) ut d(i)c(t)o(rum) d(e) p(re)benda u(e)l
dignitatem q(uam) acceptandam duxerit

[illegible] id p(er)iculum no(n) mereretur. Et de [illegible]
[illegible] acceptauerit q(uod) d(icitur) Si ip(s)e sciebat [illegible] p(ro)uidendum
alium de b(e)n(e)ficio q(uo)d acceptauerit [illegible]
intelligi [illegible] post acceptationem [illegible] lo
cum h(ab)eat tunc cu(m) uidet ex ui clausule [illegible] accep
tatione [illegible] in absentia [illegible] decretum
imponere [illegible] de acceptatione p(re)fa
ta intelligeretur tale decretum [illegible] in dubio [illegible]
fit sup(er) incerto p(ro)latum sic illud [illegible] ex
uoluntate acceptare potuerit. ff. [illegible]
[illegible] Item ex(tra) e(odem) [illegible] d. Sed
extitit [illegible] ip(s)o d. requirit sic p(ro) p(ar)te
tua a. dicebatur acceptare saltem post uacationem
p(ro)uisionum [illegible] d. p(ro) quo scriptum
est [illegible] p(ro)uisionem no(n) potuit de iure ip(s)i
us [illegible] acceptauerit. forsan [illegible] uacante
audiuit. Sed no(n) [illegible] collatio nulla sequuta fuit. u(e)l
forsan collatio ep(iscop)i acceptationem tua d. p(re)cessit [illegible]
id e(st) corporalis installatio u(e)l [illegible]
[illegible] hic [illegible] d. [illegible]
[illegible] colorato optinuerit. ff. de op(tione)
lega(ta) [illegible] optio [illegible] legato [illegible] lega

no(n) est in legato et aliud [illegible] p(ro)posito [illegible]
cu(m) legatarius no(n) repudiauit [illegible] ip(s)ius [illegible]
te [illegible] ff. de furtis l. [illegible] optio [illegible]
[illegible] hereditatem [illegible] no(n) [illegible] de leg. i. [illegible]
sic nec [illegible] acceptatio b(e)n(e)ficii an(te) uacationem [illegible]
[illegible] no(n) [illegible] puta lego
[illegible] de grege meo [illegible]
no(n) extantib(us) [illegible] ex illis [illegible]
sentib(us) [illegible] ff. de op(tione) lega(ta) [illegible]
[illegible] si tibi absenti [illegible] p(ro) quo scribit
[illegible] in quib(us) mora p(er)iculosa e(st) [illegible] de ele(ctione)
[illegible] sic hic tanguntur
bona [illegible]
[illegible] publica
[illegible] no(n) [illegible]
[illegible] potuit [illegible]
[illegible]
[illegible] b(e)n(e)fic(iorum)
[illegible] no(n) aliter [illegible] no(n) [illegible]
[illegible] p(ro) quo scribitur in [illegible] b(e)n(e)ficium [illegible]
[illegible] acceptauit [illegible]
[illegible] b(e)n(e)ficio [illegible]

[illegible]

[illegible]

… eiusdem … ipsius …

Appellatio quod … [illegible] … coram eo … rationabiliter impugnari. Item

Si a iudice a quo … gravamen illatum … appellaverit … iudice non revocato … eius gravamine sic … convictus … nec coram eo … ipse processerit … hoc dicere nec coram … coram iudice cum per appellationem sit suspensa ipsius iurisdictio … tenetur nisi ad ipsum … ut revocationem ipsius audiat … Item si non … ipse in … gravamine … cum effectum potuit et tunc … appellationi … non fuisset. Item

Collecta … quod … capitulum in … [illegible]

… per appellationem … [illegible] … ubi … quod non … in iudicium negotio principali vel iudicium nullum reddit nisi fuit appellatum ab ipsa per appellationem ad diffinitivam … gravamine illatum neque quod potuit revocari. Bonifacius VIII.

De vita et honestate clericorum

Clerici qui clericalis ordinis dignitati non modicum detrahentes se ioculatores seu goliardos faciunt aut bufones si per annum artem illam ignominiosam exercuerint ipso iure si autem tempore breviori et tertio moniti non resipuerint ca…

[illegible]

… clerici … in … [illegible] … clericos … de vita et honestate clericorum …

[illegible]

De clericis … [illegible] … de honestate clericorum … [illegible]

[illegible]

…perimuntur tonsuram
clericales deferunt clericales eam premissis
ex gaudere nolumus pri
vilegio clericali. Bonifacius viii.

De clericis non residentibus in ecclesia vel prebenda.

Consuetudinem que in quibusdam
partibus inolevit quod canonici et
alii beneficiati seu clerici cathedralium
et aliarum collegiatarum ecclesiarum distri
butiones cotidianas que aliquando manua
lia beneficia seu victualia nuncu
pantur etiam non residentibus tribuunt
qualitercumque infirmitatibus seu aliis lo
cis in quibus ipse consistunt ecclesie sint
presentes licet divinis officiis non sit
ex privilegio participant ac si continue
ipsis ecclesiis in eisdem officiis deser
virent penitus improbantes sta
tuimus ut distributiones ipse co
tidiane in quibuscumque rebus con
sistant canonicis ac aliis benefici
atis et clericis ipsarum ecclesiarum qui
eisdem officiis in ipsis ecclesiis affu
erint tribuantur iuxta ecclesiarum ipsarum
ordinationem rationabilem iam
factam seu etiam faciendam.
Qui vero aliter de distributionibus
ipsis quicquam receperit exceptis illis
quos infirmitas seu iusta et ratio
nabilis corporis necessitas aut evidens

[illegible]

De prebendis et dignitatibus

[illegible]
…si rectorum nulli pape
…ecclesiarum … simul inter alic
honorum … tam … unc…
quorum … solvere pro …
…mus. Sane fuit olim
sedem apostolicam pro parte constitutum ut diocesani
locorum ad presentationem religio
sorum nullum ad aliquas ecclesias reci
piant nisi tamen ei de proventibus ipsa
rum ecclesiarum eis sint assignatum
unde iura episcopalia possint solvere et con
gruam sustentationem habere. Verum
fuit nobis querela multorum frequens insi
nuat religiosi exempti de proven
tibus parochialium ecclesiarum in quibus ius
optinent patronatus seu rectorum
presentationem pertinere ad eosdem tam parvam
annuatim quod rectores ecclesiarum
ipsarum non possunt decenter
commode sustentari nec iura episcopalia
solvere et alia incumbentia eis honera
supportare propter quod sepe contingit quod
non inveniuntur persone idonee
que huiusmodi ecclesias velint recipere sicque
frequenter … ecclesie …
ex quo pericula imminent animarum.
Nos itaque volentes super hoc salubre
remedium adhibere presenti decreto sta
tuimus et mandamus constitutionem huius
modi ad omnes patronos ecclesiarum re
ligiosos tam exemptos quam non ex
emptos … inviolabiliter obser
vari consuetudine contraria non obstante.
Licet ecclesiarum personatuum dignitatum
aliorumque beneficiorum eccle
siasticorum plenaria dispositio ad Roma
num noscatur pontificem pertinere
ita quod non solum ipsa cum vacant

[illegible]

[illegible] in eius [illegible] seu [illegible]
citando nisi in foro [illegible] aut
premissis seu constituendo [illegible]
nostris vel suis preficiendo ab ipsis ec-
clesiis que a suis diocesibus seu [illegible]
eidem advocando prout in quibus-
dam partibus vulgariter dicitur [illegible]
ipsos pro [illegible] seu advocatos [illegible]
seu bonorum ipsarum pretio aut ad tem-
pus [illegible] statuendo. Contrariis
aut omnis immunitate pene vel alicu-
ius firmitatis [illegible]
tes quos de talibus alienationibus siue
[illegible] concessum [illegible] celebrari
[illegible] ex eis secuti sunt [illegible]
adeo viribus omnino carere ut nec ius
aliquod tribuant nec causam prescriben-
di parent. Et nichilominus prelatos qui secus
egerint ipso facto ab officio et administratione
suspendimus. Clericos vero qui sci-
entes [illegible] in ibi [illegible] aliquod ce-
[illegible] deuitare neglex-
erint a perceptione beneficiorum que in ecclesiis
[illegible] optinent triennio statui-

[illegible] secus egerint talium commodita-
te ab usurpatoribus destiterint resti-
tuendo etiam ea que taliter usurpasse-
runt eo ipso sententiam excommunicationis incur-
rant [illegible] ad supponendum ter-
[illegible] fuit ecclesiastico interdicto
libere [illegible] Bonifacius VIII.

Licet in tua dyocesi
aliqui auctoritate apostolica
beneficia prius vacatura ex-
pectent illos tamen qui sub forma
iuris beneficia in eadem ad tuam collatio-
nem spectantia permutare volentes
libere et sine fraude in manibus tuis

[illegible]

[illegible]

... filio suo impuberi ... substituerit ... legatur ... vel filia ... filios ... pupillaris ... sunt ... sibi monogamie filiorum testatore mortuo ... inde filios ... filia ... defunctis ... publicatis absque ... debellitamento sic per iusiurandum ... natura debitum ... eius ipsis ... omnia deferuntur. Premissa ... quoque substitutiones ... filio ... intelligi pupillares. Cum in substitutionibus ... factis ... dummodo sint ... expressa ... institutionis ... intelligatur ... Paulus ... pupillari ... directa ... nisi ... filius ... testamento suo ... debita ... non possit ... testamento ... filio impuberi faciat ... pupillare ... censendo. Idem.

Religiosi executores ab aliquo in sua voluntate ultima deputati, non possunt eam vellent vel nollent nisi ... officium suscipere vel exequi nisi a superiore suo petita sit licentia et obtenta. Sane ... prohibemus ...

De sepulturis. Bonifacius ...

Animarum periculis et scandalis quae frequenter ... proveniunt obviare volentes, universis religiosis et saecularibus clericis cuiuscumque status vel ordinis existant in virtute sanctae obedientiae ac sub interminatione maledictionis aeternae districtissime prohibemus ne aliquos ad vovendum, iurandum vel fidem praestandum seu alias promittendum inducant ut apud eorum ecclesias sepulturam eligant, vel iam electam ulterius non immutent. Quod si secus actum fuerit, eis decernimus talem concessionem nullius penitus existere firmitatis, statuentes ut hi qui sic eligunt, nec apud sic electas ecclesias illa tenentur sepeliri, nec alibi nec contra votum, iuramentum aut alias promissum huiusmodi a se factum, in ecclesiam, ubi sint venientes, possint eligere sepulturam. Religiosi vero ... qui contra ... sepelientur ... apud illas ecclesias apud quas sepeliendi, debitum fuissent, si alias sepultura non electa forsitan decessissent. Si vero ... religiosi vel clerici praedicti ... ulterius ... sepulturae ... restitui tam sepultorum corporum si petantur ... quam omnium quae occasione sepulturae illorum proveniunt quolibet ad eosdem ... integraliter faciendam ipsos obligatos esse censemus. Quod si fecerint ecclesiae ipsae apud quas sepulti fuerint ...

[illegible]

1 5 5 3